

MEGOLDÁSOK

1. Esettanulmány (10 pont)

a) A protonok és neutronok számának összege az atomban.	1 pont
b) A protonok száma az atomban.	1 pont
c) Azonos rendszámú, de különböző tömegszámú atomokat (vagy: azonos protonszámú, különböző neutronszámú atomokat).	1 pont
d) Csökken,	1 pont
mert a radioaktív szén bomlik.	1 pont
e) A mintában lévő kémiai elem különféle izotópjainak arányát.	1 pont
f) A vizsgált elem rendszámának és tömegszámának aránya. (vagy: a töltés és a tömeg aránya)	1 pont
g) A módszer érzékenyebb,	1 pont
így kevesebb minta is elegendő a pontosabb kormeghatározáshoz.	1 pont
h) A hidrogéné.	1 pont
	10 pont

2. Teszt

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
C	D	D	C	D	D	D	C	A	B

20 pont

3. Négyféle asszociáció

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	B	B	D	C	A	A	C	D	A

10 pont

4. Molekulák és összetett ionok összehasonlítása

Szerkezeti képlete	$\langle \text{O}=\text{C}=\text{O} \rangle$	$\text{H}-\overset{+}{\text{O}}-\text{H}$ H	$\text{O}=\overset{-}{\text{S}}=\text{O}$	$\text{O}=\overset{\cdot\cdot}{\text{S}}=\text{O}$ $\text{O}=\overset{\cdot\cdot}{\text{S}}=\text{O}$	$\left[\text{O}=\overset{\cdot\cdot}{\text{S}}(\text{O})_2 \right]^{2-}$
A π -kötések száma	2	0	2	3	0 de a 2 is elfogadható
Van-e benne delokalizáció?	nincs	nincs	(nincs)	nincs	<i>van</i>
Datív kötések száma	0	1	0	0	0
Az atomok térbeli elhelyezkedése	lineáris	trigonális piramis	<i>V-alakú</i>	<i>síkháromszög</i>	<i>tetraéder</i>
A molekula polaritás	apoláris	– (ion)	dipólus	apoláris	–(ion)

Minden jó szerkezeti képlet 2 pont. π -kötések száma: 0,5 pont, delokalizáció: 0,5 pont.
Datív kötések száma: 3 jó válasz 1 pont, 2 jó válasz 0,5 pont. A többi helyes válasz mindegyike 1 pontot ér.

20 pont

5. Feladatok

1. A ^{24}Mg izotópok a magnéziumatomok 79,00 %-át teszik ki a természetben. Hány %-ban található meg a ^{25}Mg és a ^{26}Mg ?
A magnézium relatív atomtömege: $A_r(\text{Mg}) = 24,32$.

Az izotópok relatív atomtömege = tömegszám 2 pont

A 25-ös és 26-os tömegszámú izotópok együttes előfordulása: 3 pont

$$x + y = 21,00 \%$$

A relatív atomtömeg felírása az izotópok előfordulásával 3 pont

$$24,32 = \frac{24 \cdot 79,00\% + 25 \cdot x + 26 \cdot (21,00\% - x)}{100\%}$$

Az ismeretlen kifejezése és kiszámolása 5+2 pont

$x = 10 \%$, a 25-ös tömegszámú izotóp előfordulása

$y = 11 \%$, a 26-ös tömegszámú izotóp előfordulása

15 pont

2. Két nemesgázszerkezetű ion (X^{n+} , Y^{m-}) azonos számú elektront tartalmaz. A két ionból képzett vegyület képlete X_2Y . A vegyület 1 molja 54 mol protont tartalmaz. Melyik két ionról van szó?

Az ionok elektronszámának megadása: 2 pont

$$N_{e, \text{kation}} = Z_X - n; N_{e, \text{anion}} = Z_Y + m$$

Az elektronok száma egyenlő: 2 pont

$$N_{e, \text{kation}} = N_{e, \text{anion}}$$

$$Z_X - n = Z_Y + m \quad (1)$$

A vegyület semleges, az ionok töltése kiegyenlíti egymást 2 pont

$$2 \cdot n = m$$

Az anion töltésének számértéke páros, így csak kettő lehet (A négyszeres vagy annál nagyobb töltésű egyszerű ionok kémiai folyamatokban nem fordulnak elő)

$$m = 2; n = 1 \quad 1 + 2 + 2 \text{ pont}$$

A vegyület protonszámának felírása a rendszámok segítségével 3 pont

$$2 \cdot Z_X + Z_Y = 54 \quad (2)$$

Az (1) egyenletbe beírva n és m értékét 2 pont

$$Z_X - 1 = Z_Y + 2$$

$$Z_X - 3 = Z_Y$$

és behelyettesítve a (2) egyenletbe 2 + 3 pont

$$2 \cdot Z_X + Z_X - 3 = 54$$

$$3 \cdot Z_X = 57$$

$$Z_X = 19$$

$$Z_Y = 16$$

Tehát a kation a **káliumion** (K^+) és az anion az **oxidion** (O^{2-})! 4 pont

25 pont